

Latvijas Mākslas akadēmijas LAIKMETĪGĀS MĀKSLAS, DIZAINA UN ARHITEKTŪRAS INSTITŪTA NOLIKUMS

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Latvijas Mākslas akadēmijas (saīsināti – LMA) Laikmetīgās mākslas, dizaina un arhitektūras institūts (turpmāk – Institūts vai LMDA) ir Latvijas Mākslas akadēmijas - kā zinātniskās institūcijas struktūrvienība, kas ir izveidota saskaņā ar Augstskolu likumu un darbojas saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu, Augstskolu likumu, LMA Satversmi, LMA Senāta lēmumiem, rektora rīkojumiem, šo nolikumu (turpmāk – Nolikums), kā arī citiem normatīvajiem aktiem.
- 1.2. Institūta saīsināts nosaukums – LMA LMDA. Institūta nosaukums tulkojams citās valodās:
  - 1.2.1. angļu – Institute of Contemporary Art, design and architecture, Art Academy of Latvia,
  - 1.2.2. vācu – Institut für Zeitgenössische Kunst, Design and Architektur, Kunstakademie Lettlands
  - 1.2.3. franču – Institut d'art contemporain, de design et d'architecture, L'Academie des beaux arts de la Lettonie
  - 1.2.4. krievu – Институт современного искусства, дизайна и архитектуры Латвийской Академии художеств.
- 1.3. LMDA finanšu līdzekļi kā patstāvīga daļa ietilpst LMA pamatbudžetā un budžeta zinātnisko projektu izpildei paredzētajā finansējumā. LMDA manta ir LMA īpašums.

2. LMDA darbības mērķis, joma un uzdevumi

- 2.1. LMDA darbības **virsmērķis** ir nodrošināt LMA kā zinātniskās institūcijas stratēģisko mērķu un tiem pakārtotu zinātniskās darbības rezultātu sasniegšanu LMDA darbības jomā, saskaņā ar LMA Ilgtermiņa attīstības stratēģijā un Zinātniskās darbības stratēģijā noteiktajiem zinātniskās pētniecības attīstības virzieniem.
- 2.2. LMDA darbības **joma** ir lietišķie un fundamentālie pētījumi Latvijas un pasaules laikmetīgās mākslas, dizaina un arhitektūras nozarēs.
- 2.3. LMDA **uzdevumi**:
  - 2.3.1. attīstīt, organizēt un koordinēt zinātniski pētniecisko darbību LMA LMDA darbības jomā - apzināt un interpretēt laikmetīgās mākslas, dizaina un arhitektūras parādības, veikt pētījumus nacionālā un starptautiskā mērogā; kultūras, ekonomikas, sabiedrības un tehnoloģiju industriju zināšanu sinerģija inovāciju spēju attīstīšanai. Eksperimentāla, radoša pieeja jaunu tehnoloģiju apguvē. Identitātes, piederības un sabiedrības integrētības veicināšana caur laikmetīgas, kvalitatīvas vides veidošanu.

Jaunu starptautiskās zinātniskās, pētniecības sadarbības formu izveide, reģionālo laikmetīgās mākslas un dizaina arhitektūras procesu starptautiskās integrētības veicināšana, starptautiskās atpazīstamības sekmēšana;

- 2.3.2. piedalīties LMA Zinātniskās darbības stratēģijas izstrādē un īstenot tajā noteiktos mērķus LMDA darbības jomā;
- 2.3.3. pilnveidot ar pētniecisko darbu saistīto mākslas, dizaina un arhitektūras teoriju, attīstīt inovatīvas teorētiskas un metodoloģiskas pieejas LMA prioritāro pētījumu tematu izpētē;
- 2.3.4. veicināt līdzsvarotu visu LMA pētniecības prioritāro tematisko virzienu attīstību;
- 2.3.5. nodrošināt sistemātisku zinātnieku ataudzi LMA, jauno zinātnieku, to skaitā maģistrantu un doktorantu, iesaisti zinātniskās darbības un pētnieciskajās aktivitātēs;
- 2.3.6. atbalstīt Akadēmijas akadēmiskā personāla zinātnisko darbību un pētnieciskās aktivitātes, veicinot to akadēmiskās un zinātniskās darbības karjeras integritāti. Veicināt pētniecībā balstītu studiju un radošās darbības procesu LMA;
- 2.3.7. publicēt pētījumu rezultātus, prioritāri atbalstīt zinātniskā personāla publicēšanos anonīmi recenzētos izdevumos, kuri iekļauti *Web of Science*, *SCOPUS*, *ERIH+* un citās starptautiskās zinātnisko izdevumu datu bāzēs. Veicināt un nodrošināt studējošo un absolventu nozīmīgāko zinātniski pētniecisko darbu publicēšanu un pieejamību sabiedrībai;
- 2.3.8. organizēt konferences, seminārus, diskusijas, publiskus lasījumus, simpozijus un citas zinātniskās darbības; piedalīties vietēja un starptautiska mēroga zinātniskās konferencēs un citās pētījumu rezultātu izplatīšanas aktivitātēs;
- 2.3.9. izstrādāt projektu pieteikumus starptautiska un nacionāla līmeņa pētniecības projektu konkursiem LMDA darbības jomā. Identificēt partnerus zinātniskās darbības un pētniecības aktivitāšu īstenošanai nacionālā un starptautiskā mērogā, veidot nacionāla un starptautiska mēroga starpdisciplināras pētnieku komandas sadarbībā ar citu augstākās izglītības iestāžu, zinātnisko institūciju, privāto pētniecības organizāciju, kultūras un mākslas sektora organizāciju partneriem;
- 2.3.10. nodrošināt mērķtiecīgu un efektīvu piešķirtā zinātniskās darbības bāzes finansējuma, zinātniskās darbības attīstības finansējuma (snieguma finansējuma) un cita LMDA piesaistītā un rīcībā esoša finansējuma apguvi un izmantošanas kontroli;
- 2.3.11. nodrošināt zinātnisko izdevumu regulāru iznākšanu, tajos iekļauto publikāciju zinātnisko kvalitāti un starptautisko konkurētspēju, tai skaitā, nodrošināt rezultātu sasniegšanai optimālu redakcijas kolēģiju sastāvu. Nodrošināt zinātniskas darbības publikāciju regulāru pieejamību sabiedrībai, atspoguļot aktuālo informāciju LMA un/vai LMDA mājaslapā. Veicināt un nodrošināt studējošo un absolventu nozīmīgāko zinātniski pētniecisko darbu publicēšanu LMDA izdevumos, izstrādāt kritērijus darbu atlasei, nodrošināt caurskatāmu un demokrātisku darbu atlases procesu;
- 2.3.12. nodrošināt LMDA zinātniskā periodiskā izdevuma regulāru iznākšanu, tajā iekļauto publikāciju zinātnisko kvalitāti un starptautisko konkurētspēju, tai skaitā, nodrošināt rezultātu sasniegšanai optimālu redakcijas kolēģiju sastāvu. Nodrošināt zinātniskas darbības publikāciju regulāru pieejamību sabiedrībai, atspoguļot aktuālo informāciju LMA un/vai LMDA mājaslapā;

2.3.13. nodrošināt LMDA darbības rezultātu plānošanu, kontroli un komunikāciju, tai skaitā, sagatavojot nepieciešamos dokumentus LMA ikgadējam zinātniskās institūcijas gada pārskatam, iesniegšanai un informācijas ieviešanai Nacionālās zinātniskās darbības informācijas sistēmā (NZDIS).

3. LMDA pārvaldība

- 3.1. LMDA pārvaldes un lēmēj institūcijas ir LMA Zinātniskā padome un LMDA direktors.
- 3.2. LMA Zinātniskā padome ir koleģiāla LMA Senāta apstiprināta institūcija, kas darbojas uz tās nolikuma pamata un tiek ievēlēta uz 3 gadu termiņu. Ievērojot apstākli, ka LMA ir reģistrēta zinātniskā institūcija un LMDA ir LMA struktūrvienība, LMA Zinātniskā padome pilda LMDA Zinātniskās padomes funkcijas, atbilstoši Zinātniskās darbības likuma 22.pantam.
- 3.3. LMDA darbu vada **direktors**. Lēmumu par LMDA direktora apstiprināšanu amatā pēc LMA Zinātniskās padomes ierosinājuma un Akadēmijas rektora priekšlikuma pieņem Akadēmijas Senāts. LMDA direktoru ieceļ amatā uz 3 gadiem, bet ne vairāk kā 2 (divas) reizes pēc kārtas. LMDA direktors sāk pildīt amata pienākumus pēc tam, kad ar to ir noslēgts darba līgums.
- 3.4. LMDA direktors ir LMDA augstākā amatpersona, kas īsteno LMDA vispārējo administratīvo vadību. Par savu darbību LMDA direktors ir atbildīgs rektoram.
- 3.5. LMDA direktors:
  - 3.5.1. plāno un nodrošina LMDA zinātniskajai darbībai nepieciešamo administratīvo, organizatorisko un materiāli tehnisko atbalstu pieejamo finanšu līdzekļu ietvaros;
  - 3.5.2. nes atbildību par LMDA lietvedību, finanšu un saimniecisko darbību, kā arī LMDA lietošanā esošās LMA mantas daļas pārvaldīšanu un tās izmantošanu;
  - 3.5.3. īsteno LMDA darbību atbilstoši šajā Nolikumā, ārējos un LMA iekšējos normatīvos noteiktajam. Vada un organizē LMDA darbu un nodrošina tā darbības kvalitāti un nepārtrauktību;
  - 3.5.4. deleģē uzdevumus LMDA darbiniekiem un nosaka to atbildību;
  - 3.5.5. izstrādā LMDA attīstības programmu un piedalās LMDA gada budžeta plāna izstrādē;
  - 3.5.6. iespēju robežās piesaista sadarbības partnerus, nacionālo un/vai starptautisko finanšu instrumentu līdzekļus ar mērķi - veicināt starptautisko sadarbību, pilnveidot un attīstīt LMDA darbu;
  - 3.5.7. pārrauga LMDA personāla darbu, nodrošina tā darbības rezultātu plānošanu un sasniegšanas kontroli un sniedz par tiem ziņojumus Zinātniskajai padomei un rektoram ne retāk kā reizi gadā;
  - 3.5.8. veic citus uzdevumus, atbilstoši darba līgumā un amata aprakstā noteiktajam;
  - 3.5.9. direktors nav tiesīgs pieņemt lēmumus, kas ietver zinātnisko pētījumu izvērtējumu;
  - 3.5.10. direktoru viņa prombūtnes laikā aizstāj vietnieks vai direktora pilnvarota persona.

- 3.6. Prasības LMDA direktora amata kandidātam nosaka LMA Zinātniskā padome, izsludinot amata konkursu.
- 3.7. LMDA direktoru no amata atceļ LMA rektors, pēc Zinātniskās padomes priekšlikuma vai savas iniciatīvas, ja LMDA direktors veicis prettiesiskas darbības, pieņēmis prettiesiskus lēmumus vai nolaidīgi izturējies pret uzticētajiem pienākumiem saskaņā ar šo Nolikumu un noslēgto darba līgumu.

4. LMDA struktūrvienības

- 4.1. LMDA var izveidot arī citas struktūrvienības (nodaļas, laboratorijas u.c.) atbilstoši pētījumu pamatvirzieniem un uzdevumiem. Struktūrvienību izveide, reorganizācija vai likvidācija notiek ar LMA Zinātniskās padomes lēmumu, kas stājas spēkā pēc atbilstošu LMA rīkojumu izdošanas.

5. LMDA personāls

- 5.1. LMDA personālu veido:
  - 5.1.1. akadēmiskais (zinātniskais) personāls;
  - 5.1.2. zinātnes tehniskais personāls;
  - 5.1.3. zinātni apkalpojošais personāls.
- 5.2. LMDA akadēmiskais (zinātniskais) personāls šī nolikuma izpratnē ir LMA ievēlētie vadošie pētnieki, pētnieki un zinātniskie asistenti.
- 5.3. Zinātnes tehniskais personāls ir personas, kurām ir nepieciešamās tehniskās zināšanas un pieredze vienā vai vairākās jomās un kuras zinātnieku vadībā piedalās zinātniskajā darbībā, veicot tehniskos uzdevumus. Zinātnes tehniskajā personālā ietilpst laboranti.
- 5.4. Zinātni apkalpojošais personāls ir personas, kuras veic zinātniskajai darbībai nepieciešamās palīgfunkcijas: plānošanas, ekonomisko, finanšu, zinātniski tehniskās informācijas struktūrvienību darbinieki, speciālo un zinātniski tehnisko bibliotēku darbinieki, patentu dienesta speciālisti, arhivāri u.tml.
- 5.5. Personu ievēlšanu akadēmiskajos un administratīvajos amatos nosaka Augstskolu likums, Zinātniskās darbības likums, LMA Satversme un Nolikums par akadēmiskajiem amatiem LMA.
- 5.6. Izsludinot konkursu uz vadošā pētnieka, pētnieka un zinātniskā asistenta akadēmiskā amata vietu, atbilstoši nepieciešamībai tiek konkretizētas prasības pēc zinātniskā vai akadēmiskā grāda noteiktā zinātnes nozarē un apakšnozarē. Vadošā pētnieka amatā var ievēlēt tikai personas ar doktora zinātnisko grādu. Pētnieka amatā var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu. Zinātniskā asistenta amatā var ievēlēt personas ar doktora vai maģistra grādu, kā arī maģistrantūrā studējošos.
- 5.7. Ar vadošā pētnieka, pētnieka vai zinātniskā asistenta amatā ievēlēto personu LMA rektors slēdz darba līgumu uz ievēlēšanas laiku.
- 5.8. LMDA sastāvā var tikt iekļauts arī cits personāls, piemēram, uz līguma pamata projektos strādājošie, LMA maģistranti, doktoranti, emeritētie zinātnieki u.c.
- 5.9. LMDA personālam ir saistoši šī Nolikuma 2. punktā noteiktie mērķi un uzdevumi.

6. LMDA finansēšanas avoti un to izlietošana

- 6.1. LMDA finanšu līdzekļi iekļaujas LMA budžetā kā patstāvīga daļa.
- 6.2. LMDA gada budžeta plānu saskaņo LMA Zinātniskā padome. Pēc tam, kad LMDA budžeta plāns saskaņots Zinātniskajā padomē, to kopā ar LMA budžetu apstiprina LMA Senāts.
- 6.3. LMDA finansējuma avoti ir:
  - 6.3.1. valsts budžeta finansējums, valsts pētījumu programmas;
  - 6.3.2. privātais finansējums, tai skaitā ienākumi no Latvijas un ārvalstu komersantu (to skaitā biedrību un nodibinājumu) uzdevumā veiktiem zinātniskiem līgumdarbiem un līgumpētījumu veikšanas;
  - 6.3.3. ārvalstu publiskais finansējums, tai skaitā ES pētniecības un inovāciju atbalsta programmu un tehnoloģiju ierosmju ietvaros īstenoto projektu finansējums, un citi starptautisko zinātnisko projektu līdzekļi;
  - 6.3.4. ziedojumi un dāvinājumi;
  - 6.3.5. citi normatīvajos aktos paredzētie ienākumu avoti.
- 6.4. LMDA piešķirtie līdzekļi tiek izmantoti LMA noteiktajā kārtībā. Finanšu līdzekļu izlietojumu kontrolē attiecīgi tam pilnvarotās LMA struktūrvienības un amatpersonas atbilstoši LMA normatīvajiem dokumentiem.

7. Citi noteikumi

- 7.1. LMDA darbinieku darba samaksa tiek noteikta atbilstoši LMA normatīvajiem dokumentiem, LMDA rīcībā esošajiem finanšu līdzekļiem, noteikto rezultatīvo rādītāju izpildei.
- 7.2. Lēmumu par LMDA reorganizāciju vai likvidāciju pieņem LMA Senāts.